

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 261/2018-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. apríla 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcu Ladislava Orosza a sudcu Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Miroslavom Verebom, Hrnčiarska 3, Košice, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trebišov v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 294/2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. marca 2018 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky

(ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trebišov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 294/2016 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že 21. júna 2016 podal sťažovateľ ako splnomocnený zástupca svojej matky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a zomrelej [REDAKOVANÉ], okresnému súdu žalobu o preskúmanie rozhodnutia a postupu žalovaného – Slovenskej republiky, v mene ktorej koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky a Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný“).

Sťažovateľ sa ako zástupca svojej matky predmetnou žalobou v napadnutom konaní domáha preskúmania zákonnosti vydaných rozhodnutí i preskúmania zákonnosti postupov, ktoré predchádzali vydaniu týchto rozhodnutí, a to konkrétne uznesenia vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru, odboru kriminálnej polície v Trebišove vo veci sp. zn. ORP-509/1-VYS-TV-2015 z 10. marca 2016 a uznesenia prokurátora Okresnej prokuratúry Trebišov vo veci č. k. 1 Pv 546/15/8811-23 z 25. apríla 2016.

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza:

«V čom vidím nezákonnosť hore uvedených vydaných rozhodnutí a postupov týchto OČTK som aj konkrétne uviedol v mnou podanej žalobe zo dňa 21. 06. 2016 a poukázal som aj na to, že podľa písomného upovedomenia Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky vydaného pod IV/4 GPt 65/16/1000-3 dňa 23. 05. 2016 (ktoré mi bolo doručené dňa 31. 05. 2016), na základe mnou podaného písomného podnetu zo dňa 11. 05. 2016 – písomného návrhu na postup podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku, s účinnosťou od 01. 01. 2016 podľa § 31 ods. 5 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších zákonov, sa postupom podľa tohto zákona nemožno domáhať preskúmania zákonnosti rozhodnutia vydaného v trestnom konaní, vrátane postupu spočívajúceho v preskúmaní postupu policajta v predsúdnom konaní a v poslednom odseku uvedeného upovedomenia doslovne uviedla citujem: „Prosím, aby ste uvedené vzali na vedomie.

Týmto považujem vaše podanie zo strany Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky za vybavené.“

K tomuto je nutne ešte dodať, že podľa ust. § 364 ods. 3 Trestného poriadku Generálny prokurátor môže zrušiť rozhodnutie podľa 363 ods. 1 Trestného poriadku do šiestich mesiacov od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, a pretože tak neurobil som toho právneho názoru, že mnou podaná žaloba je podaná dôvodne a v súlade so zákonom...»

Sťažovateľ vzhľadom na to, že „od podania písomnej žaloby zo dňa 21. 06. 2016, okrem vydania uznesenia o vylúčení sudcov pod sp. zn. 12 C/294/2016 zo dňa 03. 10. 2016, ktoré mu bolo doručené dňa 15. 10. 2016 do 28. 12. 2017, nebolo vo veci vôbec konané a ani rozhodnuté“, podal 28. decembra 2017 v súlade s § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sťažnosť na prieťahy v napadnutom konaní. Predseda okresného súdu prípisom sp. zn. Spr 1/2018-6 z 23. januára 2018 uznal sťažnosť na prieťahy v napadnutom konaní za dôvodnú.

Okresný súd uznesením č. k. 12 C 294/2016-91 z 18. decembra 2017 prvým výrokom napadnuté konanie zastavil a druhým výrokom rozhodol, že po právoplatnosti uznesenia bude vec postúpená generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky, do ktorého právomoci vec patrí. Sťažovateľ podal 30. januára 2018 proti uvedenému uzneseniu odvolanie.

Ďalej sťažovateľ odôvodňuje svoju sťažnosť takto:

„Na základe uvedeného je opodstatnená moja domnienka o tom, že v tomto súdnom konaní postupom súdu dochádza k zbytočným prieťahom v súdnom konaní zo strany Okresného súdu Trebišov a to jeho nečinnosťou, pretože len samotná nečinnosť tam. súdu bez prerušenia je vyše rok a pol roka a tým je porušené moje základné právo na spravodlivé prerokovanie mojej veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie mojej veci v primeranej

lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vyhlásené pod č. 209/1992 Zb. z.

Okresný súd Trebišov vôbec so mnou, ako s účastníkom konania, nevykonal žiadne úkony, bol neprimerane účelovo dlhodobo nečinný a to napriek tomu, že moja mama je ťažko chorá, čo priamo vyplýva s mnou podanej písomnej žaloby zo dňa 21. 06. 2016 a z k nej patriacich príloh, ktoré som Okresnému súdu Trebišov predložil ako listinné dôkazy.

Neprimeraná dlhodobá nečinnosť súdu vytvára absolútnu právnu neistotu, čo má nepriaznivý dopad na moju psychiku a vyvoláva u mňa stav rezignácie brániť si zákonnými spôsobmi svoje základné práva.

Okresnému súdu Trebišov som poskytol všetky potrebné dôkazy a preto podľa mňa neexistuje žiadna relevantná skutočnosť svedčiaca o právnej zložitosti tejto veci a taktiež o jej skutkovej zložitosti vyžadujúcu si vykonanie rozsiahlejšieho dokazovania.

Ja som žiadnym spôsobom neprispel k prieťahom ani spomaleniu postupu Okresného súdu Trebišov a tento nežiaduci protiprávny stav si spôsobil sám Okresný súd Trebišov aj tým, že nevykonal žiadny relevantný úkon a navyše, ak bol toho právneho názoru, že vec postúpi generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky, do ktorého právomoci vec patrí, mal tak urobiť neodkladne, pretože všetky dôkazy k tomuto mal.

Som toho právneho názoru, že aj po 28. 12. 2017 je naďalej porušené moje základné právo na spravodlivé súdne konanie, a na verejne prerokovanie tejto mojej veci bez zbytočných prieťahov a za mojej prítomnosti...“

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní prijal sťažnosť na ďalšie konanie a takto rozhodol:

„I. Základné právo sťažovateľa na spravodlivé prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo postupom Okresného súdu Trebišov v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C/294/2016 porušené.

II. Okresnému súdu Trebišov v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C/294/2016 prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.

III. Sťažovateľovi priznáva finančné zadosťučinenie v sume 10.000,- €, (slovom: desaťtisíc Eur), ktoré je Okresný súd Trebišov povinný zaplatiť na účet sťažovateľa [REDAKOVANÉ] do dvoch mesiacov od doručenia nálezu.

IV. Okresný súd Trebišov je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v sume 390,50 € (prevzatie veci, sťažnosť; á 153,50 € + 9,21 € paušál + 20 % DPH) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Miroslava Vereba do dvoch mesiacov od doručenia nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

V prvom rade ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti pristúpil k preskúmaniu skutočnosti, či sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou.

Osobou oprávnenou (aktívne legitimovanou) na podanie sťažnosti je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že boli porušené jej základné práva alebo slobody zaručené v ústave vrátane ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, pričom k ich porušeniu malo dôjsť právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a o ich ochrane nerozhoduje iný súd (čl. 127 ods. 1 ústavy v spojení s § 49 zákona o ústavnom súde).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podáva sťažnosť v mene svojej nebohej matky [REDAKOVANÉ], ktorá zomrela [REDAKOVANÉ] a ktorá vystupovala v trestnej veci vedenej Okresnou prokuratúrou Košice I pod sp. zn. 1 Pn 673/15/8802 ako poškodená a v napadnutom konaní ako žalobkyňa.

Sťažovateľ k podanej sťažnosti pripojil generálnu plnú moc, ktorú mu udelila jeho matka 18. februára 2005. K podanej sťažnosti bol ďalej pripojený aj úmrtný list, z ktorého vyplývajú už uvedené skutočnosti o úmrtí matky sťažovateľa.

K sťažnosti sťažovateľ nepripojil svoj rodný list, z ktorého by bolo možné overiť skutočnosť, že je synom [REDAKOVANÉ], zomrelej [REDAKOVANÉ], a teda že je podľa § 473 ods.1 Občianskeho zákonníka dedičom zo zákona, ktorý by na základe uvedeného vstúpil ako univerzálny právny nástupca do konania vedeného Okresnou prokuratúrou Košice I sp. zn. 1 Pn 673/15/8802 a aj do napadnutého konania. Sťažovateľ ústavnému súdu nepredložil ani rozhodnutie z dedičského konania po poručiteľke [REDAKOVANÉ].

Podľa § 33b ods. 2 prvej vety Občianskeho zákonníka plnomocenstvo zaniká smrťou splnomocniteľa, ak z jeho obsahu nevyplýva niečo iné.

Podľa § 33b ods. 6 Občianskeho zákonníka ak splnomocniteľ zomrie alebo ak splnomocnenec vypovie plnomocenstvo, je splnomocnenec povinný urobiť ešte všetko,

čo neznesie odklad, aby splnomocniteľ alebo jeho právny nástupca neutrpel ujmu na svojich právach. Úkony takto urobené majú rovnaké právne účinky, ako keby zastúpenie ešte trvalo, pokiaľ neodporujú tomu, čo zariadil splnomocniteľ alebo jeho právni nástupcovia.

Ústavný súd konštatuje, že podanú sťažnosť možno považovať za neodkladný úkon v zmysle už citovaného zákonného ustanovenia, na vykonanie ktorého bol sťažovateľ oprávnený na základe generálnej plnej moci z 18. februára 2005, a preto ústavný súd konštatuje, že sťažnosť podala oprávnená osoba. Vzhľadom na uvedené ústavný súd pristúpil k samotnému predbežnému prerokovaniu opodstatnenosti podanej sťažnosti.

Predmetom sťažnosti je sťažovateľom namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktoré subsumuje aj pod základné právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy (ďalej len „označené práva“), ktorého jedným z atribútov je aj prerokovanie veci v primeranej lehote bez prietáhov.

Podľa čl. 46 ods.1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv

neexistuje zásadnejšia odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98), čo umožňuje preskúmať ich namietané porušenie spoločne.

K uvedenému je potrebné uviesť, že o zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti smerujúcej proti zbytočným priet'ahom v súdnom konaní ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktorý vylučuje, aby ten orgán (okresný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (III. ÚS 263/03, IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, III. ÚS 342/08).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už v sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred jej podaním (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu týchto práv nečinnosťou tohto súdu v čase doručenia sťažnosti nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola

na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pretože konanie o takej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že namietané porušenie označených práv sťažovateľ odôvodňuje tým že, „... nielenže nebolo tam. súdom vôbec rozhodnuté o mnou podanej žalobe zo dňa 21. 06. 2016 a teda nebolo právoplatné rozhodnuté vo veci samej, ale tam. súd podľa mojich vedomostí nevykonal žiadne úkony (zo strany tam. súdu mi od 15. 10. 2016 až do 28. 12. 2017 neboli doručené žiadne písomnosti, ani inak som tam. súdom nebol vyrozumený o stave konania v tejto veci)“.

Ústavný súd v súvislosti so skúmaním podmienok konania o sťažnosti sťažovateľa v rámci jej predbežného prerokovania zistil, že okresný súd expedoval spis sp. zn. 12 C 294/2016 Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) pre účely rozhodnutia o odvolaní sťažovateľa už 12. marca 2018.

Sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 29. marca 2018, t. j. v čase, keď okresný súd už rozhodol o zastavení konania a postúpení veci generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky, teda v čase, keď okresný súd už nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvňovať priebeh konania, prípadne prietahy v ňom. Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že k namietanému porušovaniu v sťažnosti označených práv na uvedenom skutkovom základe v čase podania sťažnosti postupom okresného súdu

už nemohlo dochádzať, a preto sťažnosť v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. apríla 2018